

РЕШЕНИЕ

№ 524

Гр. София, 16.12.2013 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ, Второ наказателно отделение, в открито съдебно заседание на двадесети ноември през две хиляди и тринадесета година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: ЮРИЙ КРЪСТЕВ

ЧЛЕНОВЕ: 1. БИЛЯНА ЧОЧЕВА

2. БИСЕР ТРОЯНОВ

при участието на секретаря Кристина Павлова и в присъствието на прокурора Тома Комов разгледа докладваното от съдия Троянов наказателно дело № 1664 по описа за 2013 г.

Касационното производство е образувано по жалби на подсъдимия К. Г.Т. и на неговия защитник адвокат Пл. П. против решение № 163 от 30.05.2013 г. по в.н.о.х.д. № 1015/ 2012 г. на Софийски апелативен съд, Наказателна колегия, I състав, с искане за отмяна и оправдаване на подсъдимия, а като алтернативни се настоява за връщане на делото за ново разглеждане или за намаляване на наказанието.

Претендират се всички касационни основания по чл. 348, ал. 1, т. 1 – 3 от НПК.

В жалбите се излагат твърдения, че обвинението за извършено от подсъдимия престъпление не е доказано, както и че е допуснато съществено нарушение на процесуалните правила при оценка на доказателствата. Наложено е явно несправедливо, тъй като не

съответства на обществената опасност на деянието и на дееца, на смекчаващите и отегчаващите обстоятелства.

Подсъдимият К.Г.Т. не взема становище пред касационната инстанция. Неговият защитник поддържа жалбата по изложените в нея съображения.

Оособеният представител на частния обвинител А. К. Т. (адвокат Л. Г.) изразява становище за потвърждаване на атакувания съдебен акт като правилен и законосъобразен.

Представителят на Върховна касационна прокуратура счита жалбата за неоснователна, тъй като не са допуснати посочените в нея нарушения, материалният закон е приложен правилно и наказанието е справедливо наложено.

Върховният касационен съд, след като обсъди доводите на постъпилите жалби, изложените от страните съображения и извърши касационната проверка в законоустановените предели, намери следното:

С решение № 163 от 30.05.3013 г. по в.н.о.х.д. № 1015/ 2012 г. Софийският апелативен съд, Наказателна колегия, I състав е потвърдил присъда № 174 от 09.07.2012 г. по н.о.х.д. № 126/2011 г. на Благоевградския окръжен съд, с която подсъдимият К.Г.Т. бил признат за виновен в това, че на 15.02.2010 г. в дома му в гр. С., ул. „О.“ № 10, вх. „Б“, ап. 1, извършил действия с цел да възбуди полово желание без съвкупление спрямо малолетния негов син – А. К.Т. (роден на 06.10.2007 г.), в резултат на което му причинил тежка телесна повреда, изразяваща се в постоянно общо разстройство на здравето, опасно за живота, като деянието е извършено чрез използване на безпомощното състояние на малолетния пострадад и чрез използване на положение на зависимост и надзор, поради което и на основание чл. 149, ал. 5, т. 2, пр. 1, във вр. с ал. 2, пр. 3 и последно, във вр. с ал. 1 от НК и чл. 54 от НК му наложил наказание от дванадесет години лишаване от свобода. Подсъдимият бил признат за виновен и в две престъпления по чл. 144, ал. 3, във вр. с ал. 1,

във вр. с чл. 26 от НК за това, че на 30.04.2009 г. и на 29.09.2009 г. в гр. Сандански, в кабинет на отдел „Закрила на детето“ на ул. „М.“, № 53, се заканил с убийство на М.И.А. и на Н. Х. С., като деянието е могло да възбуди основателен страх за осъществяването му, поради което му наложил поотделно наказания от една година лишаване от свобода.

На основание чл. 23 от НК съдът определил на подсъдимия Т. едно общо най-тежко наказание от дванадесет години лишаване от свобода, за изпълнението на което определил първоначален строг режим в затвор или в затворническо общежитие от закрит тип.

Окръжният съд зачел предварителното задържане на подсъдимия с мярка за неотклонение „задържане под стража“, считано от 19.02.2010 г. до 13.10.2010 г. и от 22.10.2010 г. до 28.02.2011 г. В тежест на подсъдимия съдът възложил разноските по делото и се разпоредил с веществените доказателства.

Касационната жалба на подсъдимия К. Г. Т. и неговият защитник са неоснователни.

Софийският апелативен съд е подложил на собствена преценка събраните и проверени от първостепенния съд доказателствени източници, към които е съпоставил приобщените показания от повторния разпит на свид. Х. Н. и заключението на повторната единадесеторна съдебно-медицинска експертиза. След извършения подробен, задълбочен и прецизен доказателствен анализ въззивната инстанция потвърдила констатациите на окръжния съд и логично достигнала до същите изводи.

С дължимото внимание са обсъдени показанията на свид. Николакиева, не само заради значимостта на изложените от нея сведения, но и поради нейните личностови особености, разяснени с експертни изследвания. С основание показанията ѝ са възприети с доверие при намерената кореспонденция на изложените в тях факти с показанията на лекувалите пострадалото дете свидетели (Я.,Т.,Г.,П.,П.,А. и Д.), с писмените доказателства за здравословното му състояние и с

медицинските познания на експертните заключения, изясняващи характера и причините за здравословните увреди. Съдебните състави са изследвали съвпадението на фактите и обстоятелствата около спонтанните кръвотечения на детето с моментите, когато то е оставало насаме с подсъдимия, както и липсата на кръвотечение през време на честите стационарни лечения (изводимо от показанията на лекуващите медицински екипи и от експертните медицински заключения). Изложените факти по делото са възприети според точното им съдържание и са получили вярна интерпретация. Не се констатираат логически грешки или превратна оценка на доказателствата.

Въззивният съд е извършил съвкупен анализ и на специалните медицински познания, като с назначената и приета от него повторна съдебно-медицинска експертиза (л. 112-124 от в.н.о.х.д.) отново е отхвърлена тезата за болестен процес у детето и категорично е наложено заключението за травматичен произход на телесните увреди. Не се откриват предпоставките по чл. 148 от НПК за отвод на вещите лица работещи в здравните заведения където е лекувано пострадалото дете, поради което и възражението на защитата е лишено от основание, а ангажираният по-рано в лечението експерт от единадесеторна съдебно-медицинска експертиза (л. 89-136, т. IV от д.п.) е бил заменен. Съдът е обсъдил несъответствието между някои експертни заключения, неподдържаното заключение от част от вещите лица от петорната съдебно-медицинска експертиза (л. 39-57, т. III от д.п.) при разпита им пред окръжния съд (л. 321 от н.о.х.д.) и е изразил убедителни мотиви кои от експертизите и съдържащата се в тях научна обосновка кредитира и кои от заключенията отхвърля.

Доказателствените изводи са изградени на основата на правилен доказателствен анализ и не са повлияни от посочените в касационната жалба медийни публикации и обществен натиск. Неоснователен е и упрекът на защитата на подсъдимия, че вътрешното убеждение на съда е

манипулирано с резултати от полиграфско изследване. В мотивите към първоинстанционната присъда (стр. 24) окръжният съд изрично е отхвърлил експертното заключение на психолозите Е. П. и И. Б. като ненадежден доказателствен способ, не го е включил към доказателствения обем по делото, поради което изразеното психологично становище не е оказало влияние върху направените съдебни изводи и тяхното правилното формиране.

Отсъствала е необходимост от назначаването на нова съдебно-психиатрична и сексологична експертиза за подсъдимия Костадин Тасев, поради което отказът на въззивната инстанция да удовлетвори доказателственото искане на защитника не представлява процесуално нарушение. Разпоредбата на чл. 315 от НПК не обвързва съда безусловно да уважи всички искания на страните за събиране на нови доказателства. Той разполага с правомощието да преценява основателността на тези искания (чл. 327, ал. 2 – 4 от НПК). Когато това се налага за разкриване на обективната истина и новите доказателства биха способствали за всестранното, обективното и пълното изследване на всички обстоятелства по делото, както и за правилното му решаване, въззивният съд следва да събере и провери тези нови доказателствени източници. Настоящият случай не е такъв и Софийският апелативен съд е изложил своите убедителни съображения, постановявайки своя отказ.

Не е допуснато претендираното нарушение на процесуалните правила, тъй като вътрешното убеждение на съдилищата е основано на правилна доказателствена проверка и не почива на предположения. Наведеният касационен довод по чл. 348, ал. 1, т. 2 от НПК е неоснователен.

Твърдението за допуснато нарушение на материалния закон е обосновано само със съждението, че подсъдимият К. Т. не е извършил престъпленията, за които е признат за виновен. В обжалвания съдебен акт се съдържа достатъчно подробна и убедителна аргументация за

реализираните престъпни прояви, а правната им квалификация законосъобразно е постановена.

Въззивният съд отново е мотивирал формирания у свидетелите С. и А. основателен страх от осъществяване на изразената закана за тяхното убийство. Достатъчно е този страх да е възникнал като резултат от поведението на дееца, от изразената от него с думи и/ или с жест заплаха за живота на пострадалия, като за съставомерността на престъплението по чл. 144, ал. 3 от НК не е необходимо този страх да продължава безкрайно във времето, включително и към момента на постановяване на първоинстанционната присъда. В т.см. с ТР № 53/1989 г. по н.д. № 47/1989 г. на ОСНК е указано: „ Не е необходимо лицето действително да се е изплашило, а само да съществува основание, че заканата би могла да се осъществи. Тези обстоятелства следва да се преценяват каквито са били по време на извършване на деянието, а не след минаването на определено време.”

Неправилно съдилищата са приели, че блудствените действия на подсъдимия К.Т. са осъществени както чрез използване на безпомощното състояние на пострадалия (по чл. 149, ал. 2, пр. 2 от НК), така и чрез използване на положението на зависимост и надзор (по чл. 149, ал. 2, пр. последно от НК), което той е имал като негов родител. Второто квалифициращо обстоятелство е въведено през 2009 г. По време на престъплението А.Т. е бил малолетен (на 2 години и 4 месеца). Малолетието на пострадалия от позицията на наказателното право се разглежда като безпомощно състояние (включително и при убийствата до изменението на чл. 116, ал. 1, т. 4 от НК (Д.В., бр. 62/ 1997 г.), когато малолетният пострадал бе въведен като самостоятелен квалифициращ случай, извън чл. 116, ал. 1, т. 5 от НК). Безпомощно състояние ще е налице и спрямо непълнолетен или пълнолетен, когато той страда от физически недъг или психична болест, поставящи го в невъзможност сам да се грижи за себе си. Положение на зависимост и надзор се изгражда по-

късно в развитието на едно дете, когато то е непълнолетно или дори и навършило пълнолетие, но зависимо от своя родител по определен начин (във финансов план, в битово отношение и др.). Подобна зависимост се създава и в отношенията между учители и ученици, между възпитатели и деца, настанени в социални домове, във възпитателни училища-интернати и др. Зависимост или надзор между деца и пострадалия може да бъде изградена и в случаите на подчиненост и субординация между тях (професионална, служебна, социална и др.).

Конкретният случай не разкрива едновременното проявление на двете квалифициращи обстоятелства, а само на първото от тях, поради малолетието на пострадалото дете и връзката му с деца като негов родител. Поради възрастта си пострадалото момче не е имало изградена онази степен на разум и съзнание, за да се чувства пряко зависимо от своя родител. Затова и подсъдимият Т. е подлежал на оправдаване за квалифициращото обстоятелство по чл. 149, ал. 2, пр. последно от НК. Допуснатото нарушение може да бъде отстранено и в касационното производство, на основание чл. 354, ал. 1, т. 2 от НПК.

Наложените на подсъдимия К.Т. наказания за отделните престъпления не разкриват явната им несправедливост. Санкциите са определени при наведените в съдебните актове индивидуализиращи предпоставки, като са взети предвид всички смекчаващи и отегчаващи отговорността обстоятелства. Техният относителен баланс е наложил средния размер на най-тежкото от наказанията лишаване от свобода (по чл. 149, ал. 5 от НК) и към средния размер (за двете престъпления по чл. 144, ал. 3, във вр. с чл. 2, ал. 2 от НК). Наказанията са справедливи, съобразени с личността на подсъдимия, с тежестта на всяко от извършените от него престъпления и с целите по чл. 36 от НК, като не нарушава изискването по чл. 348, ал. 1, т. 3 от НПК.

Посочените в касационната жалба основания по чл. 348, ал. 1, т. 1 – 3 от НПК не са проявени по делото. Исканията на касатора за отмяна на

въззивното решение с оправдаване, за връщане на делото за ново разглеждане или за намаляване на наказанието са неоснователни и не подлежат на удовлетворяване. Обжалваният въззивен съдебен акт като правилен и законосъобразен следва да бъде потвърден.

Върховният касационен съд, по изложените съображения и на основание чл. 354, ал. 1, т. 1 и т. 2 от НПК.

Р Е Ш И :

ОТМЕНЯ решение № 163 от 30.05.2013 г. по в.н.о.х.д. № 1015/ 2012 г. на Софийски апелативен съд, Наказателна колегия, I състав и присъда № 174 от 09.07.2012 г. по н.о.х.д. № 126/2011 г. на Благоевградския окръжен съд в наказателно-осъдителната част по чл. 149, ал. 2, пр. последно от НК и оправдава подсъдимия К.Г.Т. да е извършил блудствените действия чрез използване на положение на зависимост или надзор.

ОСТАВЯ В СИЛА въззивното решение в останалата му част.

Решението не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.